

για Πελοπν. (Κίτ.) "Εχουν γιδάκια, πρόβατα Πελοπν. (Λάλ.) Τὰ ξιχείμασα τὰ γ'δάκια μ' Μκκεδ. (Κοζ.) "Η βούγρια εἶνι σκ'λήν' κ'ι πιάν' τὰ ἰδάκια κ'ι τὰ γιλάδια (βούγρια = ἡ προ- νόμφη τοῦ ἐντόμου Ὑπόδερμα τοῦ βοῦς (Hypoderma bovis) τῆς οἰκογ. τῶν Οἰστριδῶν (Oestridae) Μκκεδ. (Τρικοκκ.) "Εἴ' κ'άτ' γ'δάκια κ'ι πουλιμάει νὰ ζήσ' Εἴβ. ("Ακρ.) Συνών. αἰ γάκι, αἰ γίο, γιδόπικο, γιδόπουλο.

"Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γιδάκια Ζάκ. Ἰδάκι Ἰθάκ.

γιδάνα ἡ, ἐνιαχ. γ'δάνα "Ηπ. (Δωδών.)

"Εκ τοῦ οὗς. γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άνα. Γιδάρα, τὸ ὅπ. βλ.: "Ωρέ, σοῦ 'νι μιὰ γ'δάνα.

γιδάρα ἡ, "Ηπ. (Μαργαρ. Παραμυθ. κ.ά.) Κέρκ. ("Αφίον. Κάβ. Κασσιόπ. Σπαρτερ. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. Γορτυν. Δίβρ. Καλιάν. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) γ'δάρα Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μκκεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.)

"Εκ τοῦ οὗς. γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρα.

Αἰξ καλὴ καὶ μεγαλόσωμος Θεσσ. (Κακοπλεύρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μκκεδ. (Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ. κ.ά.) Πελοπν. (Γαργαλ. Γορτυν. Δίβρ. Καλιάν. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.): "Εχω νιὰ γιδάρα πού ζυγιάζει ὅσο 'να τραῖ Παιδεμέν. Τοῦ 'βαλε 'πανωτίμι, γιὰ νὰ-ν τοῦ πουλήσῃ νιὰ γιδάρα πού 'χε, καὶ 'κεῖνος δὲν τὸ δέχτηκε ('πανωτίμι = ἐπανωτίμι = τιμὴ πιδὲ μεγάλη ἀπὸ τὴν συμφωνηθεῖσαν) Δίβρ. Εἶναι γιδάρα καλὴ, κορμάτη γίδα (κορμάτη = μεγαλόσωμη) Γορτυν. Καλιάν. "Εἴ' μιὰ γ'δάρα ἢ Θύμιους πού 'νι γκισέμ' (= ὁδηγὸς κοπαδιοῦ) Γήλοφ.

γιδαραῖος ὁ, ἐνιαχ. γιδαραῖος Πελοπν. (Οἷτυλ.) γ'δαραῖος Θεσσ. (Κρυόβρ. Σουκαμν. κ.ά.)

"Εκ τοῦ πληθ. γιδαραῖοι, τοῦ οὗς. γιδάρεης, ὑποχωρητικῶς.

1) Ἰδιοκτῆτης ποιμνίου αἰγῶν Οἷτυλ. 2) Αἰγοβοσκός Κρυόβρ. Σουκαμν. κ.ά.: Πῶς βρουμοῦν αὐτὰ τὰ τσαπόι-δα! "Απουρῶ πῶς ἀντέχ'νι αὐτοὶ οἱ γ'δαραῖοι (τσαπόι-δα = παλιόγίδα) Κρυόβρ.

γιδαραῖκι τό, ἐνιαχ. γ'δαραῖ' Θεσσ. ("Αρματωλικ. Βα-θύρρ. Μυρόφυλλ. Πολυνέρ. κ.ά.)

"Εκ τοῦ οὗς. γιδάρα ἢ γιδάρι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Θωπευτικῶς, ἢ αἰξ.

γιδαραῖς ὁ, Στερελλ. (Μαλεσ.)

"Εκ τοῦ οὗς. γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρεῖς. Αἰγοβοσκός. Συνών. βλ. εἰς λ. γιδάρεης.

"Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γ'δαραῖς Στερελλ. (Ναύπακτ.)

γιδαραῖο τό, Κρήτ. ("Αχεντρ. κ.ά.)

"Εκ τοῦ οὗς. γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρεῖο Πβ. Γ. Χατζιδ., MNE 1,85.

Ποῖμνιον ἐκ πολλῶν αἰγῶν: Εἶχαν ἓνα γιδαραῖο πού κρᾶ-θει' ἀπὸ-παε νὰ φτάξῃ τὸ γιὰλὸ (ἀπεδῶ μέχρι τὴν θάλασ-σαν) "Αχεντρ. Συνών. γιδάτος.

γιδάρεης ὁ, πολλαχ. γιδάρεης Κρήτ. (Ραμν.) γιδάρε' "Ηπ. (Δωδών. Ζαγόρ. Κόνιτς. Πράμκντ. κ.ά.) Θεσσ. ("Ανκτ. Μασχολούρ. Μεγαλόβρ. Μελιβ. Σκλήθρ. Φάρσαλ. κ.ά.) Μκ-κεδ. (Βόιον Βρασν. Φυτ. κ.ά.) Στερελλ. ("Αράχ. Παρνασσ. Σπέρτ. κ.ά.) γ'δάρ'ς πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γιδάρεης "Ηπ. (Δρόπολ.) ἰδάρης "Ηπ. (Δερβίτς.) — Γ. Χατζιδ., MNE 1,85 Πληθ. γιδάρεδες πολλαχ. γ'δάρ'δης Στερελλ. (Αἰτωλ. "Α-καρναν. Φθιώτ. Φωκ. κ.ά.) γιδαραῖοι πολλαχ. γ'δαραῖοι πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Θηλ. γιδάρισσα ἐνιαχ. γ'δάρισσα "Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. "Ακαρναν. Φθιώτ. Φωκ. κ.ά.)

"Εκ τοῦ οὗς. γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρεης, διὰ τὴν ὁποῖαν βλ. -άρεῖς. Οἱ προπαροξύτονοι τύπ. γίδα-ρεῖς καὶ ἰδάρεῖς ἴσως ὑποχωρητικῶς κατ' ἄλλα ἐπαγ-γέλματος δηλωτικὰ, ὡς π.χ. γούναρεῖς, γούρενα-ρεῖς, γύφταρεῖς, σκούταρεῖς, σπάθαρεῖς κ.ά.

1) Ποιμὴν αἰγῶν, αἰγοβοσκός, πολλαχ.: "Ηρθαν οἱ γιδά-ρεδες μετὰ τὰ γίδια τοὺς Πελοπν. (Λακεδ.) Τὰ γίδια τὰ κου-ρεῖον οἱ γιδαραῖοι τὸν Ἰούλιο - Ἰούλιο Δ. Λουκόπ., Πῶς ὑφαίν., 6. Τοῦ Θουμᾶ τὸν ἔχονμι γ'δάρ' 'ς τοῦ χουριό μας "Ηπ. (Κουκούλ.) Οὐ ἀδιεφός μ' εἶνι γιδάρε' Μκκεδ. (Βρασν.) Εἶνι γ'δάρ'ς ἀπὸ μ'κρὸ π'δὶ Θεσσ. (Σουκαμν.) Πουρνό-πουρνὸ τὰ μαζῶν' οὐ γ'δάρ'ς τὰ γίδια "Ηπ. (Βίτς.) "Η γ'δάρ'ς φουράει κάππα Θεσσ. (Μελιβ.). "Εμασαν οἱ γ'δα-ραῖοι οὐλα τὰ γίδια κ'ι τὰ ρ'ξαν μέσ' 'ς τὰ χουράφια κ'ι μᾶς τὰ χάλασαν Στερελλ. (Αἰτωλ.) "Ερθαν τὰ ἰδία ἀποτσαπάνω κ'ι ὁ ἰδάρης δὲ φάνηκε "Ηπ. (Δερβίτς.) Τοῦ χ'νόπουρου λέει νὰ φύγ' αὐτὸς οὐ γ'δάρ'ς "Ηπ. (Κουκούλ.) Μαλῶνανε οἱ γι-δάρεδες 'ς τὸ βουνὸ γιὰ τὸ χόρτο Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Κ'ι τὰ γίδια τὰ σ'μαδεῖ'νι οἱ γ'δαραῖοι, οὐ καθένας μὴ τοῦ θ'κό τ' σ'μάδ' 'ς τ' ἀφτιά Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) "Εμεῖς φέτους τὰ δίδουμι τὰ γίδια 'ς τοῦ γιδάρ' "Ηπ. (Ζαγόρ.) Καημὸς του γιὰ γιδάρεῖς! Πέδε αἶγες λαλεῖ καὶ τρώει τὴ ζωὴ δου 'ς τσι μαδάρες (λαλεῖ = ποιμαίνει, μαδάρες = βουνήσια βο-σκοτόπια) Κρήτ. (Ραμν.) || "Ασμ.

"Ικεῖ γιδάρεῖς πέρασε καὶ τὴν καλημεράει Μκκεδ. (Φλόριν.) || Ποίημ.

Κ' ἐκεῖ σὰ νὰ μὲ καρτεροῦν | γιδάρεδες μου πιστικοί, πρᾶτάρηδες συντρόφοι μου

Μ. Μαλακάς. εἰς "Ανθολ. "Ηρ. "Αποστολίδ., 220. Συνών. αἰγοβοσκός, αἰγάρης, γιδάρεος, γιδᾶς, γι-δοβιτσίαρεῖς, γιδοβοσκός, γιδοτσοπά-νος, γιτισικονόμος, κατσίκαρος.

"Η λ. καὶ ὡς ἐπών. Γιδάρεῖς "Αθῆν. Γιδάρεῖς Μκκεδ. ("Αθῆν. Κιλκ.) Στερελλ. ("Αστακ.) β) "Ο ἰδιοκτῆτης ποι-μνίου αἰγῶν. Γ. "Επαχτίτ., Προπυλ. 1,239: Οἱ φτωχοὶ γι-δοβοσκοὶ κ' οἱ γιδάρεδες οἱ μεγάλοι Συνών. γιδαραῖος. 2) Τράγος ὁδηγὸς αἰγῶν Κρήτ. ("Ανώγ. κ.ά.). Συνών. γκεσέμι, μπροστάρης, μπροστολάτης.

γιδάρι τό, Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Κοντογόν. Μάλ. Μεσσην. Μύρ. Τριφυλ. κ.ά.)

"Εκ τοῦ οὗς. γίδα ἢ γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρι, περὶ τῆς ὁποίας βλ. Γ. Χατζιδ., Γλωσσολ. Μελέτ. 1,218 ἐξ. S. Psaltes, Grammat. byzant. Chron., 279 καὶ Π. Φουρίκ. εἰς Λεξικογρ. "Αρχ. 6 (1923), 421.

1) Ἡ μικρὰ αἰξ ἐνιαχ. 2) Ἡ ἀσθένεια φῦμα τῶν αἰγῶν Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Μαργέλ.) Συνών. γιδόπο-νος.

3) Τὸ φυτὸν Ἰάσμινον τὸ θαμνώδες (*Iasminum fruticosum*), τῆς οἰκογ. τῶν Ἑλαιιδῶν (*Oleaceae*) Πελοπν. (Βερεστ. Γαργαλ. Μεσσην. Τριφυλ. κ.ά.): Τὸ γιδάρι τὸ βάνουνε 'ς τὸ γιδόπονο (εἰς τὸν ψευδάνθρακα πού προσβάλλει ἄτομα πού ἔφαγαν κρέας αἰγὸς ἀσθενοῦς ἀπὸ ἀνθρακα) Γαργαλ. Μάλ. Συνών. ἀγριοτριφύλλο, δροσοκλάρι, κατσικοκλάρι.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιδάρι Πελοπν. (Μύρ.)

4) Τὸ φυτὸν Κληματὶς ἡ λευκάμπελος (*Clematis vitalba*), τῆς οἰκογ. τῶν Βατραχιιδῶν (*Ranunculaceae*) Πελοπν. (Κοντογόν. Τριφυλ.)

γιδαριά ἡ, Μακεδ. (Καταφύγ.) ῥ'δαρεά Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Μεγαλόβρ. Σταυρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδι ἢ γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αριά.

Δέρμα αἰγῶν ἐνθ' ἄν.: Οὐ ῥ'δάρ'ς φ'λάει τ' ῥ'δαρεά Σταυρ. Εἴχαμι ῥ'δαρεά σπιτά'ρη Ἀετόλοφ. Συνών. εἰς λ. γίδι.

γιδάρικος ἐπίθ., ἐνιαχ. ῥ'δάρ'κους Θεσσ. (Κρυόβρ. Συκαμν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρικος.

Ὁ διὰ τὰς αἰγας προοριζόμενος ἐνθ' ἄν.: Γ'δάρ'κον μαδρι-σκ'λλι Αἰτωλ. Ἀράχ. Τοῦτ' ἡ γλούτσα εἶνι ῥ'δάρ'κη Κρυόβρ.

γιδαρίτσα ἡ, ἀμάρτ. γιδαρίτσα Κορσ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γιδάρα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα.

Θωπευτικῶς, ἡ αἰξ: Μία γιδαρίτσα χρονιάρικη. Εἴχαμε γιδαρίτσε. Τήραξε ἡ γιδαρίτσα τίλογον ἐμεγάλωσε!

γιδάρως ὁ, Ἡπ. (Παραμυθ.) Κρήτ. (Κάμπος Λακων.) γιδάρους Μακεδ. (Γιδ.) γιδαρὸς Πελοπν. (Λακων.) γιδαρὸς Πελοπν. (Ἀρεοπ.) Θηλ. γιδαρὸς Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὗς. γιδᾶς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αριος.

Ὁ τύπ. γιδαρὸς κατὰ τὰ συνών. αἰγοβοσκός, γιδοβοσκός, πιστικὸς κ.τ.τ.

Αἰγοβοσκός, αἰπόλος, ἐνθ' ἄν.: Ὁ γιδάρως ἔχει μαγκούρα. Κάμπος Λακων. Τό 'βαλε γιδαρὸ τὸ παιδί του Ἀρεόπ. Συνών. κατσικάρως.

γιδαρῶνα ἡ, Ἡπ. (Βούρμπιαν Κόνιτσ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γιδάρα καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -ῶνα. Μεγαλόσωμος αἰξ.

γιδᾶς ὁ, Ἡπ. (Ἰωάνν. κ.ά.) Μακεδ. (Βόιον)—Γ. Ξενόπ., Ζακυνθ. μαντήλ., 100. L. Roussel, Grammaire, 325.

Γ. Χατζιδ., Ἀκαδ. Ἀναγν. 3,542 — Λεξ. Βλαστ. 285.

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶς.

Ὁ αἰγοβοσκός ἐνθ' ἄν.: Αὐτὰ τὰ ξεφωγητὰ ἀντηχοῦσαν ὀλημέρα ἕνα γύρω 'ς τὸ καλύβι τῶν γιδάδων Γ. Ξενοπ., ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιδᾶς καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. καὶ ὡς τοπων. Μακεδ.

γιδάσκι τό, Κρήτ. γιδάσκι Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδι καὶ ἀσκι.

Ἀσκὸς ἐξ αἰγείου δέρματος ἐνθ' ἄν. Πβ. βοιδάσκι, ἐριφάσκι, τραγάσκι.

γιδᾶτος ἐπίθ. γιδᾶτο τό, Κρήτ. (Ἀχεντρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶτος.

Γιδαρειό, τὸ ὅπ. βλ.: Ἐ, τὸ μαυροσκότεινο τὸ γιδᾶτο! Ὁδεν ἤθελα βορνίσουνε, ἐμαύριζ' ὁ τόπος (βορνίσουνε = ἐκκινήσουν). Δέν ἐφάνηκ' ἀπόψε τῇ βροσαργατινῇ τὸ γιδᾶτο τοῦ Σήφη (προσαργατινῇ = ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα).

γιδάχναρο τό, Πελοπν. (Γαργαλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. κ.ά.) γιδάχναρο Πελοπν. (Βερεστ. Ποταμ. Τριφυλ. Φιγάλ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὗς. γίδα ἢ γίδι καὶ ἀχνάρι.

Τὸ ἔχνος διαβάσεως αἰγὸς ἐνθ' ἄν.: Γλέπω γιδάχναρο 'ς τὸ περβόλι. Κάτι γίδια ἤρθαν Ποταμ. Συνών. βλ. εἰς λ. γιδοπατησιά.

γίδεος ἐπίθ., Ἀντιπαξ. Παξ. Πελοπν. (Ἀναβρ. Κάμπος Λακων. Καλάβρυτ. Καλάμ. Καρδαμ. Κατσουλαίικ. Μαζαίικ. Μεσσην. Ξεχώρ. Ξηροκ. Σαηδόν. Σουδεν. κ.ά.)—Λεξ. Αἰν. κ.ά. γίδειους Ἡπ. (Κόνιτσ.) Θεσσ. (Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ά.) Μακεδ. (Γήλοφ. Καταφύγ. Κολινδρ. κ.ά.) Στερελλ. (Σπάρτ. κ.ά.) Ἰδέιους Μακεδ. (Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδα.

Ὁ εἰς τὴν αἶγα ἀνήκων ἡ ἀναφερόμενος ἡ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος ἐνθ' ἄν.: Γίδειο ἀσκι - βούτυρο - γάλα - κεφάλι - κρέας - τομάρι-τυρὶ Πελοπν. Γίδεια μυζήθρα Κάμπος Λακων. Τουμάρ' γίδειου Κόνιτσ. Γίδειου τ'ρὶ Γήλοφ. Ἰδέιου μαλλι Σιάτ. Δέν τ' ἀρέσει τὸ γίδειο τυρὶ Ξηροκ. Τώρα 'ὰ τοῦ γίδειου τ' γάλα εἶνι καλὸ Σπάρτ. || Γνωμ. Πρόβειο τυρὶ τσαὶ γίδεια μυζήθρα (τὸ πρόβειο τυρὶ εἶναι τὸ καλύτερον, μυζήθρα δὲ ἡ αἰγίος) Ξεχώρ. || Ἀσμ.

Ἐλα γάλα καὶ κατέβα, | ἔλα γίδειο, ἔλα πρόβειο
κ' ἔλα καὶ γελαδινό.

(ἐξ ἐπὶδ. διὰ νὰ ἐπανέλθῃ τὸ βασκανθὲν γάλα τῶν ἀνωτέρω ζώων) Παξ.

γιδένιος ἐπίθ., Α. Χριστόπ., Ποιήμ. 190.

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδι ἢ γίδα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ένιος.

Γιδήσιος, τὸ ὅπ. βλ.: Ποιήμ.

Καὶ κρέμας' ἐπιτήδεια | 'ς τὴν ὄψη του τὴν ἰδια
βαρβάτου τράγον γένεια | καὶ κέρατα γιδένια.

***γιδερικὸς** ἐπίθ., γιδερικά τά, Πελοπν. (Βούτσ. Δίβρ. Δόξ. Τουμπίτσ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γιδερό, περὶ τοῦ ὅπ. βλ. γιδερός 2, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικό, οὐδ. τῆς -ικός.

Αἱ αἰγες ἐνθ' ἄν.: Ἐχω κάμποσα γιδερικά Βούτσ. Κάνανε γιάλα τὰ γιδερικά καὶ δέν ἀφήκανε πέτρα σ' ἄλλη πέτρα (κατέφαγαν τὰ φυτὰ) Δίβρ.

γιδερὸς ἐπίθ. Ἡπ. (Μαργαρ. κ.ά.) Πελοπν. (Καρδαμ. Μάν.) γιδιρὸς Μακεδ. (Καστορ.) οὐδ. γιδερὸ Ἀθῆν. (Εὐβ. Ὀρ. κ.ά.) Ἡπ. (Μαργαρ. Πωγών. κ.ά.) Πελοπν. (Δίβρ. Καλάβρυτ. Καρδαμ. Κλειτορ. Λεβέτσ. Λεχαίν. Μαζαίικ. Μάν. Μεσσην. Ξηροκ.) γιδιρὸ Εὐβ. (Λιχὰς κ.ά.) Ἡπ. (Κουκούλ. Πλατανούσ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀχυρ. Σπάρτ. Τριχων. κ.ά.) γιδ'ρὸ Ἡπ. (Ἀγναντ. Καταρρ. Πλάκ. Πράμαντ.) — Κ. Κρυστάλλ., Ἔργα 2,146 — Λεξ. Βλαστ. 288.

Ἐκ τοῦ οὗς. γίδα ἢ γίδι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ερός.

